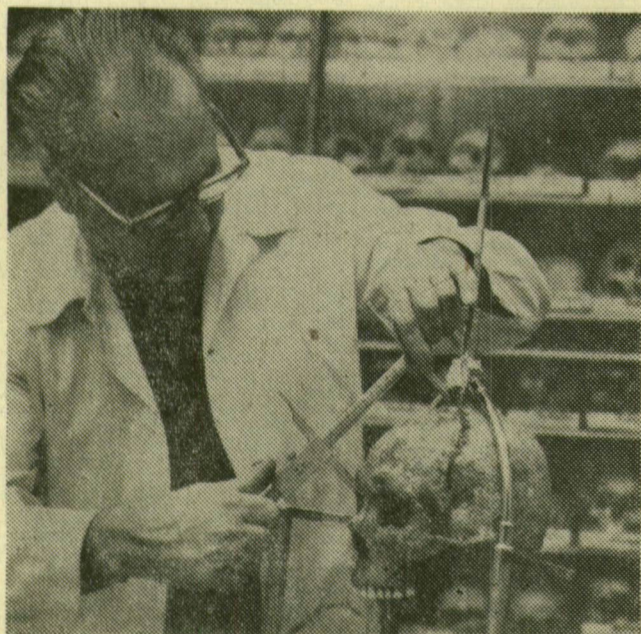

DM

röviden

„Öseink csontjait „vallatják”

A Természettudományi Múzeum Embertani Tárában 11 000 ember csontváznak maradványait őrzik, a gyűjteményben a fejlődés minden korszakából találhatók leletek. Az Embertani Tár leletanyagát az ország különböző részein végzett ásatásoknál hozták felszínre. Dr. Wenger Sándor osztályvezető-helyettes egyedülálló rekordot ért el, az ásatások során 4000 ember csontvázat mentette meg, és 1300 leletet vizsgált meg. Az intézmény kutatóinak egyik legfontosabb tudományos feladata a népszármazás kutatási problémáinak vizsgálata. Képünkön: dr. Wenger Sándor egy Tiszavasváron feltárt avar kori (VII. sz.) koponyát vizsgál

SZIVÁTULTETÉS

A fókvárosi Groote Schuur kórházban vasárnap végrehajtották Dél-Afrika tizenegyedik szivátültetési műtétét. Az operáló orvoscsoporthoz ezúttal — első ízben — nem a külföldön tartózkodó Christian Barnard doktor vezetett, hanem testvére, dr. Marius Barnard.

A JEGES DUNA ÁLDOZATA

Vasárnap a budapesti tűzoltókat a zajló, jeges Dunához riasztották, Dunakeszin, a 3-as számú házgyárral szemben három fiatalember csúszkált a befagyott Dunán, amely súlyuk alatt beszakadt. A helyszínre siető tűzoltók, a rohamcsónak előtt vágva a jeget, kötelekkel megmentették és a partra szállították a 19 éves Szpiszár János és a 18 éves Madarász József budapesti lakosokat, de a harmadik fiatalembert már nem sikerült kimenteniük. A 19 éves Bajai György budapesti lakos még a tűzoltóság megérkezése előtt, megpróbált kijutni a Dunából, de mintegy 20—25 méternyire a parttól a jeges Dunába merült. A kutatás, keresés eredménytelen maradt.

HALÁLOS UGRÁS

A rakamazi MÁV állomáson ittas állapotban leugrott egy mozgó személyvonatról Csorba János 25 esztendősnagykallói gépszerelő. A kerek alá került és olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

KALAPÁCSOS GYILKOSSÁGI KÍSÉRLET

Németh László 47 esztendősnegéd munkás érdi lakásán szováltás közben kalapáccsal támadt feleségére, aki olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy kórházba kellett szállítani. Tette elkövetése után Németh cián és nikotin tartalmú permetezőszert ivott és a helyszínen meghalt.

SIKKASZTOTT AZ ÁLLOMÁSFŐNÖK

A kunhalmi állomás főnöke és számadó pénztárosa, Barta Sándor (Domaszék, Tanya 738.) a jegyek és a bérletek árából tavaly folyamatosan több mint 12 ezer forintot sikkasztott. A rendőrség eljárást indított ellene.

VADVIRÁGOK

Pécsett, a Széchenyi téren, ismét megjelentek a virágárusok. A napsugaras vasárnapon kosárszámmra kínálták a járókelőknek a mezei hóvirágok és barkát. Rövid idő alatt mind elkeltek, hiszen ritka dolog, hogy januárban vadvirág kerül otthon a vázába. Az idei „rendhagyó” időjárásra egyébként jellemző, hogy ebben az évben már harmadszor vonultak ki a virágárusok a pécsi utcákra és terekre.

LETARTÓZTATTÁK A CSALÓT

Csalás miatt indult eljárás Csányi József (Odessai krt. 48.) ellen. Csányi, a Csongrád megyei OTP-fióknál volt pénztárelőőr. Úgy gondolta, hogy szakmai tapasztalatait megpróbálja a saját zsebére kamatoztatni. Betétkönyvébe valótlán adatokat írt be, a pénztártól pedig hamisított utalványra 50 ezer forintot vett fel. A pénzből adósságait törlesztette, egy részét pedig elszórakozta. A rendőrség Csányit letartóztatta.

SZARVASVADÁSZAT

A nagykiterjedésű göcseji erdőség rangot szerzett nagyvadállományával. A további nemesítést szolgálják a mostani téli szarvasvadászatok is. A tenyésztésre nem alkalmas, úgynevezett selejt állatokat kilövik. A zalai erdészek a téli vadászat kezdete óta 150 selejt szarvasbőrt ejtettek el.

GAZTARI TŰZ

Hatalmas tűz pusztított szombaton este paraguayi legnagobb pamutipari üzemében. Emelvényi sérülés nem történt, a kárt mintegy 700 000 forinttal becsülik.

Kevés a madár vendég

Könnyebben jutnak élelemhez erdőn, réten és vízben az itthon telelő madarak, mert táplálékukat nem takarja hó és jég. Ezért — mint a Madártani Intézet igazgatója elmondta — nem húzódnak az emberlakták helyek közelébe, és nem verődnek akkora csapatokba, mint más, keményebb teleken. A Hortobágyon, a Duna mentén és a Balatonon gyakran tízezerrel mutatkoznak a vadlúdak, tókésrécék, sirályok, ideen azonban

Ha az ember biztosan és előre tudná, milyen hatást keltenek majd könnyelműen kimondott szavai, nyilván jobban megfontolná őket. Nekem pedig különben is illene vigyáznom, mert néhányszor megmatoltak már a zsurnalisztika sakk-tábláján. S lám, mégis nyugodtan kijelentettem: — Ha nem működik, akkor biztosan selejt.

Egy mackóról volt különben szó, amelyet kulccsal kellett felhúzni, hogy ezt követően sűrű berregések közepette megmozdítsa karját, szája felé emelje a poharat, mintha inná. E már-már jelképes cselekedettel természetesen a gyermeki fantáziát megnyugtató. Ámde nem ivott. Pedig úgy felszólítottam rugózatát a lyukas végű kulccsal, hogy ezzel az erőfeszítéssel akár egy páncélszekrényt is kinyithattam volna. (Már persze egy máit, amelyben valuta helyett a személyi adatlapokat őrzik.)

— Selejt? — csodálkozott rám a gyerek, a nagyobbik. — Mi a csuda az a selejt?...

Gyakorlatból tudom, hogy egyszer a kíváncsiság zsillipe megnyílik, akkor nincs többé visszakozás. S ha néhány másodperc alatt többször is elátkoztam már magam azért, hogy a selejt szó ily megdöglősen ki-csúszott a számon, most már vállalom kellett a következményeket.

Lelki szememmel lelkem tükrében szemlélve magam, még igyekeztem is jó képet vágni a dologhoz, reputációmintegy helyrehozandó, valahogy eképpen: elvégre nem nőhet fel úgy a gyerek, hogy idejekorán meg ne tudja, mi is az a selejt. S még mindig jobb, ha tölem tudja meg, mintha az élettől kell eltanulnia. Ki sejtethi, ha csak úgy ukmukfukak akad össze majd az élet-

Selejt

ben a selejttel, kellő elméleti előképzettség, felvilágosultság híján nem kapna-e esetleg sokkot a hirtelen megrázkódtatástól?

Hogy őszinte legyek, eszembe jutottak más megfontolások is. Vajon helyes-e — tűnődtem —, ha gyermekünk azelőtt kerül szoros kapcsolatba a selejttel, mielőtt az emberiség nagy alkotásaival közelebbről megismerkedett volna? Vajon nem fog-e ily netán torz kép kialakulni benne a világról, amely a mi közreműködésünk nélkül is eléggé bonyolult, sajnos? Es egyáltalán: hogyan illeszthető be körmonfont szülői pedagógiánk rendszerébe a selejt fogalma anélkül, hogy ideológiai sumázataink, pozitív végkicsengésű, tehát kiskorúaknak szánt bölcséleti összegezéseink végére kérdőjel kerüljön?

Immár bárki láthatja, minő kínzó kétségek malomkerekéi közé buktam én, hogy őrlődjek majd az elkövetkezendőkben a gyermeki kíváncsiság és a szülői kötelemek közt. Hiszen ezekben már vagy tízedszer hangzott el az agresszív hangjelzésű kérdés: — De hát tulajdonképpen mi a csuda az a selejt?...

Mondom erre én, első kétségbeesésben: — Hát olyan, mint nálatok az iskolában a rosszközös vagy a nemtudás.

Mire ő: — És akkor a bácsik, akik selejtet csinálnak, egyest kapnak. — Majd tapasztalva büntudatosan mély hallgatásomat: Vagy pedig fekete pontot?

Mondom neki: — Ahol a bácsik a

selejtet gyártják, ott nincs se egyes, se fekete pont.

— Hát akkor mi van?

— Nézd — simogatom meg a homlokát —, te még kicsi vagy ehhez. Majd, ha megnősz, és isten ne adja, te is gyártasz valamiféle selejtet, akkor meg fogod tudni, mi jár érte...

Szemembe néz, félbeszakít: — És mondd, apu, te szoktál csinálni selejtet?...

Kínos csönd. Tekintélyföltés, jogos, ám vitatható büszkeség. Ila tarajú önértet és némi öszinteség tusakodik bennem. Majd némi töprengés után csak megszólalok: — Nézd, nem olyan egyszerű a dolog. Tudod, a mi szakmánk nehezen mérhető. Nálunk sose tudja az ember, mit csinált: selejtet-e vagy remeket? Írja. Aztán majd meglátjuk. Majd kiderül. Különben is, attól függ, mihez viszonyítunk. Ha Egon Ervin Kisch-hez, akkor... Ha meg, akkor viszont...

Tágra nyílt szemmel bámul rám. Miközben megtörlöm homlokomat, látom rajta, nem hisz nekem. Sőt. Mert azt mondja: — Apu, ez csak kamu. Van selejt, vagy nincs selejt?!

Nem vagyok szokva az efféle agresszív nyíltszavúvághoz, hirtelen elönt hát a pulkaméreg. S azonnymában, persze már az ütés pillanatában százszor megbánva a dolgot, lekeverek neki egy fülest.

— Ez mi volt? — kérdi bögre.

— Egy pofon — mondom, immár egészen szelíden. — Egy nagy, minőségi pofon. Az erkölcsi indíték azonban: selejtes. Na, most már érted?

Azt hiszem, érti. Csak nehogy visszaadja.

Papp Zoltán

KIÁLLÍTÁS

Ma, kedden délután fél 6 órakor kiállítás nyílik a November 7. művelődési házban a kultúrotthon képzőművészeti szakköre tagjainak munkáiból.

ANGELA DAVIS VÉDELMEÉRT

A Nemzetközi Újságíró Szervezet felszólította a világközvéleményt és különösen az újságírókat, hogy aktívan és erősen keljenek Angela Davis védelmére, aki ellen az Egyesült Államokban kommunista meggyőződése miatt, koholt vádak alapján bírósági eljárást indítottak.

HAZAKAT MOSOTT EL AZ ÁRVÍZ

Az afganisztáni Kabul városától 800 kilométerre fekvő Farahban mintegy 1200 házat mosott el a nagy esőzés okozta árvíz az elmúlt héten. A romok alól eddig öt holttestet ástak ki és sok ezer állat pusztult el. A hajléktalanok ezreit sátrakban, középületekben és katonai táborokban helyezték el.

Gyerekszaj

— Mindig csak az a szerelem, de a gyerekek nem törődtek.

KISZ- VEZETŐKÉPZÉS

Tegnap az újszegedi oktatási központban a szokásos téli vezetőképzés keretében egyhetes tanfolyam kezdődött a makói járás és Csongrád KISZ-vezetői számára. A mintegy negyven résztvevő az aktuális tennivalókkal ismerkedik a tanfolyamon, többek közt feldolgozzák a VIII. kongresszus határozatait, megvitatják az esedékes akcióprogramot.

A TERVEZÉSTŰNÉL TÖBB VIZSGÁLAT

Mindössze fél éve, tavaly augusztus óta működik önállóan a szegedi városi és járási népi ellenőrzési bizottság. Ezalatt azonban a tervezett hat vizsgálatnál jóval többet végzett el, pontosan a kétszeresét. A bizottsághoz beérkezett bejelentések nagy része a kereskedelmet érinti, míg a magánpanaszok többsége lakásügyekkel és ingatlankezeléssel kapcsolatos.

FÖLDRENGÉSEK

Ausztráliai és amerikai mérések egyaránt arra vallanak, hogy vasárnap este rendkívül erős földrengések rázták meg a Csendes-óceán déli részén fekvő Új-Hebridákat. Szerencsére azonban az Új-Hebrida-szigetek gyéren lakottak. Hétfőn hajnalban a kérdéses helytől jó néhány ezer kilométerre, Peruból jelentettek kisebb földrengést. Limában a földmozgás pánikot keltett, de károkról nem érkezett hír.

METILALKOHOLOS ESKÜVŐ, SOK HALOTTAL

Nyolcvanöt emelkedett az Új-Delhi-i metilalkoholmérgezés halálos áldozatainak száma. A szerencsétlenül járt emberek egy esküvőn vettek részt, ahol a házigazda, „újfajta, olcsó ital” szolgált fel nekik. Százkilencen kerültek közülük kórházba, s hatvanheten ott haltak meg. 18 holttestet talált a rendőrség vasárnap és hétfőn hajnalban az utcákon, ezeket az embereket az esküvőről hazafelé mentükben érte a halál. Az orvosok szerint nagy a valószínűsége annak, hogy a túlélők megvakulnak.

TEMPLOM-FOSZTOGATÁS

A Torino melletti mirafiori Szent Márk templomát a szó szoros értelmében kifosztották vasárnapra virradóra. Az ismeretlen tettesek értékes kegytárgyakat, sőt még egy fél millió líra értékű kis harmoniumot is magukkal vittek. Január elseje óta ez volt Olaszországban a hetedik templomosztogatás.

Radnótiák nyerték a döntőt

Vasárnap, január 23-án a megyei KISZ-bizottság Szegeden, a Tömörkény István gimnáziumban rendezte meg a Ki miben tudós? történelem és fizika döntőt. A megyei döntőn történelemből 18-an (köztük 11 szegedi), fizikából 22-en (köztük 8 szegedi) versenyeztek a helyezésekért az írásbeli feladatok megoldásával.

A február 27-én megrendezendő országos döntőben hat diák került, s fele a Radnóti Miklós gimnázium tanulója. Történelemből Varró András (Radnóti Miklós gimnázium), Szirbik Imre (Rad-

nóti Miklós gimnázium) és Kenéz Éva (Hódmezővásárhely, Bethlen Gábor gimnázium), fizikából pedig Koch Róbert (Radnóti Miklós gimnázium), Sebestyén Péter (Ságvári Endre gimnázium) és Hanyecz Pál (Szent, ipari szakközépiskola) jutott tovább.

A megyei döntőn megjelent Hevér László, a KISZ KB osztályvezetője, Zenei József, a megyei pártbizottság munkatársa. Az okleveleket és könyvvutalmakat dr. Mészáros Részó, a megyei KISZ-bizottság munkatársa adta át.

Bohózat olasz módra

Ismét olasz világba kalauzál a Szegedi Nemzeti Színház. A Scarnacci—Tarabusi szerzőpár világsikert aratott darabjának a Kaviár és lencsének bemutatójára készülnek. A vérbő komédia színhelye Nápoly hamisítatlan mediterrán ege, hangos világa.

— Bohózat, krimi és krimiparódia keveredik ebben a vérbő olasz darabban — mondja a próba szünetében Bor József rendező. — Nagyon jól megírt darabot próbálunk, sok nagyszerű szerep van a darabban, meg-

annyi hang, szín a dinamikus cselekmény sorában. Nem öncélú komédiázást szeretnénk, hanem eljátszani a mulatságos helyzetek sorozatát.

Az előadás főbb szerepeiben Fogarassy Máriát, Szendrey Ilonát, Barta Máriát, Máriáss Józsefet, Mentés Józsefet, Marosi Károlyt, Király Leventét, Újlaky Károlyt és Bágyörgyi Károlyt láthatjuk. A jelmezeket Gombár Judit, a diszetteket Sándor Lajos tervezte. Bemutató január 29-én, szombaton.

Pszichológusok az építőiparban

Az építőiparban jelenleg tíz vállalatnál és intézménynél dolgoznak pszichológusok, szociológusok, tehát a munkatudományokban jártas szakemberek, akik számos felméréssel és vizsgálattal elemzik a dolgozók munkakörülményeivel és a termeléssel összefüggő problémákat, s keresik a megoldás módját. A munkatudományok eredményeinek szervezettebb felhasználásában tett jelentős lépést a Fémipari Vállalat, amely az ágazatban elsőként vállalt munkatudományi bizottságot alakított, és gyáregységeiben is létrehozta a testület albizottságait.

A vállalatnál a korábbi

szociológiai és munkaegészségügyi felmérések alapján új módszert vezettek be a baleseti veszély csökkentésére. Az orvosmeteorológiai előrejelzéseknek megfelelően az időjárási frontátvonulások megérkezésekor minden üzemen/baleseti óráratot szerveznek, s az észlelt munkavédelmi hiányságok megszüntetésére tett sürgős intézkedésekkel egy időben figyelméztetik a dolgozókat a fokozott idegmegterheléssel járó frontátvonulásra is. A tapasztalatok kedvezők, s hasonlóképpen jól hasznosíthatók a vállalat vezetői a középszintű műszaki dolgozók helyzetéről, továbbképzéséről végzett vizsgálatok anyagát is.

DÉLMAGYARORSZÁG

A Magyar Szocialista Munkáspárt Szeged városi Bizottságának napilapja. — Megjelenik tétő kivételével mindennap, hétköznap 8, vasárnap 12 oldalon. — Főszerkesztő: F. Nagy István. — Szerkesztőség és kiadótárol: Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10. Telefon: 13-535, 13-003. — Felelős kiadó: Kovács László. — A lapot nyomja: Szegedi Nyomda Szeged, Bajcsy-Zsilinszky utca 28. — Index: 29 053. — Előfizetési díj egy hónapra 20 forint.